

TARKABARKA

A SÁRI GUSZTÁV ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ALAPFOKÚ MŰVÉSZETI ISKOLA DIÁKÚJSÁGJA

XXXVII. évfolyam 3. szám

2022. január-február

Keresd elektronikus formában itt: www.altisk-kaba.edu.hu!

A tartalomról:

- * **A DÖK életéből**
- * **Mikulás, karácsony**
- * **Díjazott tanulóink**
- * **Félévi eredményeink**
- * **Legjobbak a tanulásban**
- * **A művészeti iskola életéből**
- * **A tudás bajnokai**
- * **Írásbeli felvételi 2022**
- * **Interjú: Kalasné Thyll Ildikó**
- * **Mesterpedagógus: Bagi Márta**
- * **Vár a könyvtár!**
- * **Régmúlt idők nyomában**
- * **Versenyeredményeink**
- * **Különleges háziállatok**
- * **Országok-városok**
- * **Fejtörők**

Félévi eredményeinkből:

Az iskola tanulmányi átlaga: 3,98
Szorgalmi átlag: 4,16
Magatartás átlag: 4,5
Kitűnők száma: 26
Jelesek száma: 29
Dicséretet kapott tanulók száma: 254

Évfordulók városunkban

A képen az egykori vasútállomásunk impozáns épülete látható. 165 évvel ezelőtt, 1857. november 25-én adták át a forgalomnak a 100-as számú, Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza-Záhony nemzetközi fővonalnak a mi településünket is érintő részét: a Szolnok-Debrecen

közötti vasúti vonalszakaszt. A következő településeken voltak megállóhelyei: Szolnok, Törökszentmiklós, Fegyvernek, Kisújszállás, Karcag, Püspökladány, Kaba, Hajdúszoboszló, Debrecen. A legelső magyarországi, 63 kilométer hosszú vasútvonal nem sokkal előtte, 1846-ban épült ki Pest és Vác között.

A DÖK életéből

A városi kupakgyűjtő szívből összegyűlt 800 kg kupak elszállítását Bagi Lajos, DÖK-segítő pedagógus intézte, Hodosi Lajos Norbert pedig ingyen vállalta elfuvarozását, amit ezúton is köszönünk neki. A kupakokért 16 000 Ft-ot kapott az iskola.

A Sulizsák ruhagyűjtési akcióban összegyűlt 3230 kg ruhát két alkalommal szállították el iskolánkból. Összesen több mint 160 ezer forintot kapott érte az iskola. Az idén először csatlakoztunk a ruhagyűjtési akcióhoz, ami nagyon sikeresnek bizonyult. 100 kg felett hoztak ruhát, ezért igazgatói dicséretben részesültek a következő tanulók:

Bartha Andor Dániel 1. a 156 kg

Szücs Ádám Milán 1. a 100 kg

Virág Petra 1. b 100 kg

Zsurka Fruzsina 3. a 108 kg

Asztalos János 5. a 115 kg

Szegi Noémi 5. b 123 kg

Szücs Zoé 5. b 100 kg

Haja Zsanett 6. a 132 kg

Nagy Csaba Dániel 8. c 116 kg

A decemberi osztályok közötti teremversenyen a következő eredmények születtek:

Alsó tagozat	Tisztaság	Dekoráció
1.	3. b	1. a
2.	1. a	3. a
3.	4. a	1. b
4.	2. c	4. a
5.	3. a	2. b
6.	1. b	2. c
7.	2. b	3. b
8.	2. a	2. a
9.	4. b	4. b

Felső tagozat	Tisztaság	Dekoráció
1.	5. a	5. a
2.	5. b	8. b
3.	8. c	7. b
4.	8. b	6. b
5.	6. a	8. a
6.	8. a	8. c
7.	6. b	5. b
8.	7. b	7. a
9.	7. a	6. a

Felső Mikulás-napi bulik

Decemberben minden felsős osztály klubdélután keretében ünnepelte meg a Mikulás érkezését.

5. a osztály

5. b osztály

6. b osztály

8. a osztály

Szakköreink: Ökoszakkör

A szakköri foglalkozásainkon a legfontosabb feladatnak azt tartom, hogy a tanulók kapcsolódjanak be környezetünk értékeinek megőrzésébe. Életmódjukban a természet tisztelete, a környezeti károk megelőzésére és a fenntarthatóságra való törekvés váljon meghatározóvá.

Legfontosabb témáink, amivel foglalkozunk a tanév során: a természet világának megismerése, a kiemelkedő nemzetközi ünnepeink (az ózon világnapja, autómentes nap, nemzetközi szelektív hulladékgyűjtés napja, az állatok világnapja, az élelmiszer világnapja, a szegénység elleni küzdelem világnapja, a takarékosági világnap), és ezek jelentősége, szerepe, története. Továbbá a környezettudatos viselkedés, a szelektív hulladékgyűjtés megismerése.

A foglalkozásokon beszélgetünk ezekről a témákról, saját tapasztalataikat is megoszthatják a gyerekek, és játékos feladatokat oldunk meg.

Szoboszlai-Rácz Edit pedagógus

Tudod-e, mit jelent az öko szó?

Az „öko” szó egy rövidítés, amely a biológiában gyakran használt ökológiai kifejezésből származik. Jelentése: környezettan. Az ökológia a görög *oikosz* és *lógia* szavakból ered, melyek jelentése háztartás, gazdálkodás, illetve tudomány.

Díjazott tanulóink

Kaba Város Tehetségbarát Önkormányzata támogatásának köszönhetően tárgyjutalomban részesült 38 tehetséges tanuló (18 alsós és 20 felsős) 2021. december 14-én:

Alsó tagozat:

- 1. a: Lajkó Vanda Laura, Szücs Ádám Milán
- 1. b: Borsos Zoé, Fazekas Ambrus Dániel
- 2. a: Kiss Boldizsár, Saliga Zsanett
- 2. b: Pap Levente, Borbély Noémi
- 2. c: Haja Lilla Norina, Bende Anna Lili
- 3. a: Juhász Gergő, Cseke Enikő
- 3. b: Papp Máté, Nagy Fanni
- 4. a: Husi Attila Gábor, Fazekas Gergő
- 4. b: Makula Evelin Gyöngyi, Fekete Dániel

Felső tagozat:

- 5. a: Kovács János, Vágó Veronika
- 5. b: Molnár Patrik, Papp Bíborka Hajnal
- 6. a: Haja Zsanett, Virág Kálmán Szabolcs
- 6. b: Papp Gréta, Szörnyi Roland Renátó
- 7. a: Almási Ágnes Nikolett, Egri Hanna, Szabó Réka Piroska
- 7. b: Erdei Erika, Fazekas Nóra, Szoboszlai Sára
- 8. a: Balog Edina Nikolett, Szegi Ádám
- 8. b: Asztalos Beatrix Erzsébet, Stefán Dóra
- 8. c: Balog Péter János, Tóth Karina

Kaba kiemelkedő sportolója elismerésben részesült decemberben Apponyi Csenge 8. a osztályos tanuló, a Flex Hungary Debrecen Aerobic Gymnastics Sport Klub versenyzője.

Az utolsó oldalon található rejtvények megfejtései:

Műveltségi teszt: 1: b, 2: c, 3: c, 4: a

Matematikai rejtvény: vízszintes 2: körvonal, 3: sugár, 4: körív, 6: átmérő;
függőleges 1: körcikk, 2: körszelet, 5: húr

Karácsonyra várva

Karácsonyi csomagok kiosztása

Az önkormányzat idén is adott az iskolánkban tanuló gyerekeknek karácsonyi csomagot. A kiosztásra december 21-én került sor. A gyermekek nagy örömmel vették át most is. Nagyon köszönöm az átvételben a segítséget a (1. óraban órát tartó) a pedagógusoknak.

Iskolagyümölcs pályázat:

A 3. b osztállyal részt vettünk a Karácsonyi gyümölcssaláta pályázaton. A pályázaton különdíjasok lettünk, és 30 ezer forintos Decathlon vásárlási utalványt nyertünk.

Tóth Károlné pedagógus

Ünnepi hangulatban

Az idén mindhárom iskolaépületbe jutott egy-egy karácsonyfa, a főépület földszintjére és első emeletére egy-egy. Az első emeleti karácsonyfát a felső tagozatos osztályok által készített papírdíszek tették ünnepi hangulatúvá.

A Kultúriskola karácsonyfája körül

A régi szárny karácsonyfája

A földszinti karácsonyfa

A felsősök fája az első emeleten

Határtalanul 2021-2022

A hetedik évfolyamosok számára minden évben lehetőség van valamely szomszédos, magyarok által is lakott országban eltölteni néhány emlékezetes napot a Határtalanul pályázatnak köszönhetően. Decemberben érkezett a hír, hogy a nyertes pályázatnak köszönhetően 34 hetedik osztályos tanuló a Felvidékre utazhat júniusban öt napra, hogy megismerkedjen a magyar kultúra ottani örökségével. A pályázati támogatás összege: 3 597 500 Ft. A kísérő pedagógusok: Németh János, valamint Bojti Norbert és Dombi Zoltánné osztályfőnökök, Papp Judit projektfelelős.

Határtalanul!

Karácsonyi témahét az alsóban

„A legnagyobb ajándék karácsonyra a vidámság és a jókedv.”

Az elmúlt néhány évben a járványügyi intézkedések miatt a karácsonyi műsorokat felváltották a témahét színes eseményei. Ilyenkor egy héten át olyan programelemekkel töltjük meg a tanítási órákat, délutáni foglalkozásokat, amelyek emelik az ünnepi készülődés hangulatát.

A karácsony mindenki számára az egyik legbensőségesebb ünnep. A családok otthoni

közegében kialakultak azok a szokások, amik megadták a tematika keretét. Az

előkészületek során lelkesen készítették tanulóink a karácsonyi díszeket. Nagy örömünkre több helyen is pompáztak a gyönyörű fák.

Szívesen kapcsolódtak be a gyerekek az általunk szervezett kézműves tevékenységekbe (sólisztgyurmázás, Luca búza vetése, gipszfestés, üdvözlőlapok és ajándékok készítése). Felelevenítettük az ünnepkörrel kapcsolatos hagyományokat és népszokásokat.

Karácsonyi dalokat énekeltünk és hallgattunk. Megismerkedtünk szebbnél szebb történetekkel, néhányat megfilmesítve is láttunk.

A gyerekek így emlékeznek vissza a hét eseményeire:

„A legjobb az volt a héten, hogy együtt volt az

osztály, és így készülődünk a meglepetésekkel. Nagyon izgultunk, mit szólnak majd családtagjaink!” (Ispán Hanna)

„Az osztály nevében megajándékozhattuk a hozzánk közel állókat. Ez nagyon jó érzés volt! (Csávás Petra)

„Örömmel tanultuk a „Jászolnál egy gyertya ég” című dalt. Ezt otthon is megnézhatték, meghallgathatták szüleink, mert a tanító nénink elküldte nekik!” (Papp Máté)

„Nagyon boldog voltam, hogy ellátogattunk mamához és megnéztük a szeretetfát!” (Szűcs Ádám)

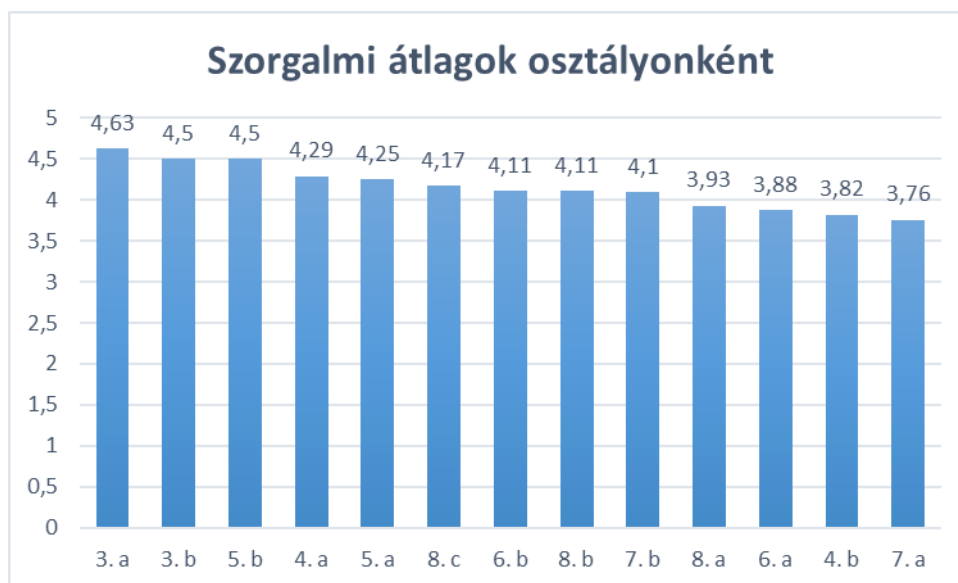
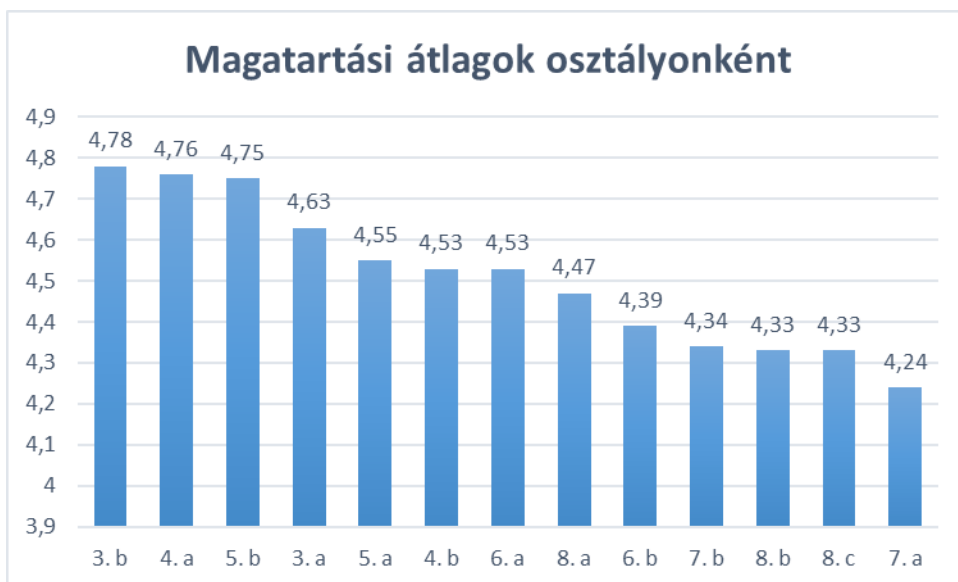
Hajzerné Kovács Emma, Zagyváné Farkas Mónika pedagógusok

Félévi eredményeink

Az iskola tanulmányi átlaga: 3,98

Szorgalmi átlag: 4,16

Magatartás átlag: 4,50

Sikertelen félévet zárók száma:

Felzárkóztatásra szorul:

1. évfolyam: 9 fő

2. évfolyam: 4 fő

1-2 tárgyból bukott: 20 fő

3. évfolyam: 0 fő

4. évfolyam: 5 fő

5. évfolyam: 3 fő

6. évfolyam: 4 fő

7. évfolyam: 7 fő

8. évfolyam: 1 fő

3 vagy több tárgyból bukott tanulók: 7 fő

3. évfolyam: 1 fő

4. évfolyam: 0 fő

6. évfolyam: 0 fő

7. évfolyam: 4 fő

5. évfolyam: 0 fő

8. évfolyam: 2 fő

Aktuális

Félévi eredményeink

Tanulmányi átlagok:

hely	osztály	átlag
1.	3. a	4,61
2.	3. b	4,49
3.	5. b	4,39
4.	4. a	4,33
5.	6. b	4,13
6.	5. a	4,05
7.	7. b	3,91
8.	4. b	3,86
9.	6. a	3,84
10.	8. b	3,83
11.	8. a	3,82
12.	8. c	3,81
13.	7. a	3,55

Tantárgyi átlagok:

hely	tantárgy	átlag
1.	etika, hit- és erkölcstan	4,90
2.	dráma és tánc, dráma és színház	4,75
3.	testnevelés	4,64
4.	technika	4,63
5.	informatika, digitális kultúra	4,50
6.	vizuális kultúra	4,48
7.	hon- és népismeret	4,40
8.	külalak	4,12
9.	ének	4,11
10.	környezetismeret, természettudomány	3,81
11.	irodalom	3,69
12.	biológia	3,55
13.	angol nyelv	3,51
14.	történelem	3,45
	kémia	
	földrajz	
15.	matematika	3,44
16.	fizika	3,40
17.	magyar nyelv	3,39

Útravalósok

Az Útravaló ösztöndíjprogram a hetedikes, nyolcadikos tanulók képességfejlesztésre, középiskolára felkészítésére szolgál. 2021 szeptemberétől iskolánk hat tanulója a nyertes pályázatoknak köszönhetően részt vesz ezeken a támogatott foglalkozásokon. Dombi Zoltánné segíti Balaskó Krisztina 7. b, Balogh Vanessza Beatrix 7. a, Sallak Adrián 7. b, Tóth Erika Vivien 7. a osztályos, Szőnyi-Czibere Réka pedagógus pedig Bende Vivien 8. c és Szabó Márió 8. b osztályos tanulókat.

Osztálytársaimmal, **Balaskó Krisztinával** és **Sallak Adriánnal** beszélgettem tapasztalataikról.

- *Mit jelent ez a program számotokra, milyen feladatokat kell elvégeznetek?*
- Feladatlapokat töltünk ki, amik számunkra inspirálóak. A feladatok szerencsére nem nehezek, nem megterhelők.
- *Milyen előnyeit veszitek észre annak, hogy szerepeltek ebben a programban?*
- A pályázati kiírás szerint a jegyeink nem lehetnek nagyon rosszak, mert akkor nem kapjuk meg az ösztöndíjat, ez arra sarkall minket, hogy jobban tanuljunk.

- *Olyan-e a pályázat, amire számítottatok, vagy túl sok terhet jelent nektek a feladatok elvégzése?*
- Egyáltalán nem jelent terhet, olyan, amire számítottunk.
- *Mennyiben segít titeket az osztályfőnökök abban, hogy megfeleljetek a pályázatban előírt elvárásoknak?*
- Mindenben segít, amiben csak tud, és ha segítséget kérünk egy feladat megoldásában, azt maximálisan megkapjuk tőle.
- *Eredményes felkészülést kívánunk nektek a középiskolás életekre.*

Erdei Erika 7. b

Legjobbak a tanulásban

osztály	kiválóan megfeleltek	
1. a	Dede Renáta, Furkó Benedek, Kiss Borbála, Lajkó Vanda Laura, Pekola Petra, Vágó Regina	
1. b	Dobronyi Tamás Flórián, Szűcs Dominik, Szűcs Gergő, Virág Petra	
2. a	Kiss Boldizsár, Kovács Veronika, Makai Roland János	
2. b	Balogh Szabolcs, Kelemen Vivien, Nagy Csenge, Szarvas Viktória	
2. c	Bende Anna Lili, Czinege Péter René, Háló Gergő, Király Dániel, Kovács Eszter Csillag, Tóth Csenge	
	kitűnők 16 fő	jelesek 35 fő
3. a	Cseke Anikó Ludányi Zsófia Nagy Linett Szilágyi György Zalán	Hodák Levente Norbert Kiss Valéria Papp Imre Virág Letícia Eszter
3. b	Czifra Dorina Papp Máté	Borbély Áron Nagy Fanni Szűcs Ádám
4. a	Bojti Rebeka Papp Zsófi	Antal Hanna Szabó Balázs
4. b	Szarvas Levente Szoboszlai Ádám	-
5. a	Csátré Anna Ispán Sarolta Kovács Kinga Anikó Vágó Veronika	
5. b	Borbély Emese Ilona	Cseke Zoltán Papp Bíborka Hajnal Stéh János Nándor Turóci Orsolya Anita
6. a	-	Szabó Barbara Virág Kálmán Szabolcs
6. b	Kovács Fruzsina Németh János Papp Gréta	Elek Viktória
7. a	-	Egri Hanna Szabó Réka Piroska
7. b	Erdei Erika Fazekas Nóra Szoboszlai Sára	Késmárki-Kodak András Kovács Petra Szentjóni Gréta Tenyey Mihály
8. a	Apponyi Csenge Balog Edina Nikolett	-
8. b	Asztalos Beatrix Erzsébet	Batiz Béla Benedek Bozsódi Petra Barbara Stefán Dóra
8. c	Tóth Karina Zagyva Fanni	Balogh Péter János Bojti Bence Papp Eszter Szentjóni Péter

A művészeti iskola életéből

Tanulói létszámadatok:

Jelenleg az alapfokú művészeti iskola tanulói létszáma 62 fő (szeptember 1-jén 65 fő volt).

Szorgalmi átlag tanszakonként I. félév	
Dráma és színjáték	5,0
Festészet	5,0
Furulya	5,0
Zongora	5,0
Hegedű	5,0

Az intézményegység tanulmányi átlaga: 4,9

Tanulói mulasztás

Tanulóink összesen 114 órát hiányoztak igazoltan, ez 1,8 óra/ fő, igazolatlan hiányzás nem volt.

Pappné Székely Éva intézményegység-vezető

Diákszemmel

Online/jelenléti oktatás

Az osztályunk többször került digitális oktatásba, ami megnehezítette az anyaggal való haladást. Online órák csak angolból és történelemből voltak, de ez is sokat segített nekünk. A csoportbontás magyarból, matematikából és angolból abból a szempontból jó, hogy mindennel jobban lehet haladni, mintha az osztályok egyben lennének. Hátránya a digitális oktatásnak az volt, hogy amikor lemaradtunk, nem értettünk teljesen mindent. Így amikor visszajöttünk, újra át kellett vennünk az anyagot. Remélem, hogy ebben az évben nem lesz digitális oktatás, mert az sokkal rosszabb lenne, mint a mostani helyzet.

Erdei Erika 7. b

Felvételi 2022

A legjobb eredményt elért nyolcadikosaink:

	név	osztály	elért pont (maximum 100 pont)
1.	Batiz Béla Benedek	8. b	85
2.	Farkas Tamás	8. a	72
	Balogh Péter János	8. c	
3.	Tóth Karina	8. c	71

Elért átlagpontok osztályonként: (tavaly az évfolyam átlaga 46,82 volt)

	magyar nyelv	matematika	összesen:
8. a	29,37	21	50,37
8. b	28,54	18,27	46,81
8. c	28,91	16,41	45,33
összesen:	28,94	18,56	47,50

Milyen volt a felvételi?

Január 22-én írta meg az 51 nyolcadikos tanulónk közül 31 az írásbeli felvételi feladatsorokat. A 31 tanulóból 24 véleményét összegeztük (6 fő a 8. a, 10 fő a 8. b, 8 fő a 8. c osztályból).

1. Mit érzel, hogy sikerült az írásbeli felvételed? Mennyire vagy elégedett magaddal?

-jól sikerült: 8 fő

„meg vagyok elégedve magammal”/ „úgy töltöttem ki, hogy nem izgultam”/ „amikor megírtam, rosszabbnak éreztem, amikor megkaptam az eredményt, akkor nagyon boldog voltam”

- közepesen sikerült: 13 fő

„sikerülhetett volna jobban is, többet is tudhattam volna”/ „a matek sikerülhetett volna jobban is”/ „lehetett volna jobb is, de én elégedett vagyok magammal”/ „sokkal jobban is sikerülhetett volna, ha többet készültem volna”

- rosszul sikerült: 3 fő

„főleg a matek sikerült nagyon rosszul”/ „Szerintem eléggé elrontottam. Nagyon ideges voltam, és csak arra tudtam koncentrálni”/ „Sokkal jobban kellett volna teljesítenem, és ahogy másoktól szoktam hallani, meg is van hozzá a képességem”/ „nem jól sikerült a felvételi, nehezek voltak a feladatok, de szerencsére ahová én jelentkeztem, oda nem kérnek felvételit”/ „nem vagyok megelégedve magammal”

2. Melyik feladatsort éreztél nehezebbnek, a matematikát vagy a magyart?

a magyart: 2 fő; a matematikát: 22 fő

3. Melyik feladat volt a legkönnyebb és a legnehezebb számodra matekból?

Legkönnyebb volt:

az 1. feladat (alapműveletek): 10 fő; a 2. feladat (mértékegységek átváltása): 5 fő; az 5. feladat (a négyszög szögei): 3 fő; a 3. feladat (a négyzetek): 1 fő; a 6. feladat (átlagszámítás): 1 fő

A legnehezebb volt:

a 10. feladat (szöveges feladat): 13 fő; a 6. feladat (átlagszámítás): 6 fő; a 8. feladat (hiányos táblázat): 3 fő; az 5. feladat (a négyszög szögei): 2 fő; a 7. feladat (4 válasz közül a helyes kiválasztása): 1 fő; a 9. feladat (felszínszámítás): 1 fő

4. Melyik feladat volt a legkönnyebb és a legnehezebb számodra magyarból?

Legkönnyebb volt:

az 1. feladat (szókiegészítés): 8 fő

a 8. c feladat (Lackfi János állatneveinek párosítása): 7 fő

az 5. a feladat (szódominó a szófajok párosítására): 3 fő

a 2. feladat (a szövegkörnyezetbe illő mellékevek megkeresése): 1 fő

a 3. feladat (állatneveket tartalmazó szólások, közmondások): 1 fő

az 5. b feladat (magas-mély hangrendű nevek keresése): 1 fő

a 9. feladat (szövegértés): 1 fő

a 10. feladat (fogalmazás): 1 fő

A legnehezebb volt:

a 3. feladat (állatneveket tartalmazó szólások, közmondások):

8 fő; a 10. feladat (fogalmazás): 6 fő, a 9. feladat

(szövegértés): 5 fő; az 5. a feladat (szódominó a szófajok

párosítására): 3 fő; a 8. a feladat (a szavak szerkezete): 1 fő

5. Szerinted mennyiben befolyásolta az eredményedet az, hogy az előző két évben a vírushelyzet miatt többször online oktatásra kényszerültünk?

semennyire: 15 fő; jobb volt otthon tanulni: 2 fő; kicsit rosszabb volt az otthoni készülés: 3; sokkal rosszabb volt online készülni: 4

6. Mit tettél annak érdekében, hogy sikerüljön jól megírnod az írásbeli felvételi feladatsorokat?

korábbi évek felvételi feladatsorait oldottam meg: 12 fő / jártam felvételi előkészítőre: 9 fő /

órákon odafigyeltem: 3 fő / tanultam, oktatóvideókat néztem: 3 fő / próbáltam nem izgulni, hogy ne rontsam el: 1 fő / jól kipihentem magam az írásbeli előtt: 1 fő

7. Mennyire voltak szigorúak a felvételi körülmények a járványügyi helyzet miatt (maszkhasználat, kézfertőtlenítés, szellőztetés stb.)?

Mindenki azt fogalmazta meg, hogy nem volt semmi meglepő, ugyanolyanok voltak a biztonsági intézkedések, mint amiket az iskolánkban is megszoktak már. Volt lázmérőzés, a maszkot a közösségi terekben fel kellett venniük, a teremben levehették. Betartották a megfelelő távolságot, kötelező volt a kézfertőtlenítés, és szellőztettek a termekben.

8. Melyik középiskolában írtad a felvételit?

Mind a 24 megkérdezett tanuló a Högyes Endre Gimnáziumban írta meg a központi felvételi vizsgalapokat. Az idén a vizsgaszervező középiskolák különösen figyeltek arra is, hogy a különböző helyekről érkezett gyerekek lehetőleg ne keveredjenek, az egy iskolából érkezettek egy teremben legyenek. Emiatt nemcsak a gimnázium főépületében, hanem az B épületében, illetve a Pávai Ferenc Általános Iskolában is jelöltek ki vizsgahelyszíneként tantermeket.

Nyugdíjas pedagógusunk

Január 20-tól már nem tanít az iskolában Kalasné Thyll Ildikó. Logopédusként, gyógypedagógusként azoknak a gyerekeknek segített, akik a tanulás során nehézségekbe ütköztek, emiatt egyéni fejlesztő foglalkozásokra volt szükségük. Pályájáról, emlékeiről kérdeztük Ildikó nénit.

- *Hány évet töltött el Ildikó néni a pedagóguspályán?*

- 40 évet. 1985. július 15-én kezdtem dolgozni. A 40 évből 4 évet voltam távol az iskolától, a lányaim születése, gondozása miatt.

- *Mindig is Kabán tetszett tanítani, vagy voltak más „állomások” is tanár néni életében?*

- Igen, voltak! Debrecenben kezdtem dolgozni óvónőként. Amikor férjhez mentem, Sajóvelezdre kerültem szintén óvónőként. 37 éve lakunk Kabán, azóta az óvodában és az iskolában tevékenykedtem logopédusként, majd gyógypedagógusként.

- *Ildikó néni alsósokat és felsősöket egyaránt tanított. Melyik korosztályt egyszerűbb tanítani?*

- Mindkét korosztály közel áll hozzám. Szerencsére egyénileg vagy 2-3 fős csoportban dolgoztam a gyerekekkel, így ideális volt a velük való foglalkozás.

- *Mikor és hogyan, kinek a hatására tetszett eldönteni, hogy erre a pályára tetszik lépni?*

- A gyógypedagógia a szívem csücske volt mindig. 1988-ban szereztem ezirányú diplomámat. A főiskolán a logopédiai szakirányon Montágh Imrénél (népszerű beszédművelő műsorok szereplője volt) felvételiztem. Nagyon megtisztelő kihívás volt ez számomra. Már akkor tudtam, hogy a beszédhibák javítása lesz a fő tevékenységem. Így is lett, a munkám szerves részét a logopédia töltötte ki.

- *Volt-e Ildikó néninek olyan tanára, aki példaképként szolgált a tanításban, a gyerekekkel való foglalkozásban?*

- A gimnáziumi osztályfőnököm az egyik példaképem. Ő „igazi” pedagógus volt. Minden tanulót egyformán felemelt, mindenkiben a jót látta és erősítette. Én magam is ezt az elvet követtem munkám során.

- *Mi a legszebb, legemlékezetesebb emléke tanár néninek a pedagógusi pályafutása során?*

- Nagyon sok kedves emlékem van. A közösen eltöltött időben a tanításon, fejlesztésen kívül maradt időnk a közös ünneplésekre, meghitt beszélgetésekre. Számomra a legnagyobb öröm az volt, hogy a gyerekek bizalommal fordultak felém. Tanácsaimat meghallgatták, megfogadták.

- *Az egyéni foglalkozásokon biztosan sok-sok tanuló nőtt Ildikó néni szívéhez. Van-e olyan gyermek, aki különösen emlékezetes maradt Ildikó néni számára? Miért?*

- Valamennyien a szívemhez nőttek. Szerencsésnek vallom magam, hiszen a tanulókon keresztül sok-sok családdal jó kapcsolatot alakítottam ki. Az évek elteltével is kapom a pozitív visszajelzéseket a kellemes hangulatú órákról, az együtt töltött kedves időszakokról.

- *Valószínűleg sok szabad ideje lesz ezentúl Ildikó néninek. Mivel fog foglalkozni tanár néni, van-e „bakancslistája”?*

- Sok időt szeretnék tölteni családtagjaimmal, idős szüleimmel, lányaimmal és tündéri unokámmal, Grétivel. Most újra hódolhatok kedvelt időtöltéseimnek. Lesz időm olvasni, kirándulni, utazgatni. Természetesen az iskolai élet eseményeit ezentúl is figyelemmel kísérem majd, kollégáimat szívesen látogatom meg. Az általam fejlesztett gyerekek sorsát figyelemmel fogom kísérni, kérésre segítségemet ajánlom.

Nyugdíjas pedagógusunk

- *Mi fog leginkább hiányozni Ildikó néninek a nyugdíjas iskolai napokból?*
- Nagyon fognak hiányozni a gyerekek, az őket tanító kedves kollégák. Nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki az alsós tanítókkal, velük mindenképpen szeretnék rendszeresen találkozni.
- *Mit tetszik üzeni a jövő tanárainak?*
- Végezzék kellő empátiával, türelemmel és alázattal a munkájukat. Szeressék a gyerekeket! Kívánom nekik, hogy kellő megbecsülést és elismerést kapjanak munkájuk során!
- *Mit tetszik üzeni a jövő diákjainak?*
- Merjenek nagyot álmodni, valósítsák meg azokat! Legyenek szorgalmasak, bízzanak magukban!
- *Sok-sok nyugodt nyugdíjas évet kívánunk Ildikó néninek és nagyon jó egészséget!*

Papp Gréta 6. b

Mesterpedagógusok

Beszélgetés Bagi Márta intézményvezető-helyetttel

A két legmagasabb fokozat, amit jelenleg egy pedagógus elérhet (a pedagógus-előmeneteli rendszer alapján) a kutatótanár és a mesterpedagógus. Mít is jelent a mesterpedagógus elnevezés? Az Emberi Erőforrások Minisztériuma által adott meghatározás szerint: „A mesterpedagógus mindenekelőtt olyan kiváló pedagógus, aki szakmai tevékenységével, magas szintű nevelő-oktató munkájával követendő példaként szolgál kollégái számára. A mesterpedagógus szakmai tevékenysége során a rábízott gyermekek, tanulók fejlődését magas színvonalon támogatja, ugyanakkor tevékenysége ezen túlmutat. Intézményi vagy tágabb környezetben jelentősen hozzájárul a tanítás-nevelés eredményességének növeléséhez.” Ehhez az is kell, hogy a pedagógus (több hónapos munkával) elkészítse az egész addigi pályafutását bemutató portfólióját, kidolgozza mesterprogramját, majd külső szakemberek előtt megvédje azt (gyakorlatilag vizsgáljon).

Iskolánkban eddig három mesterpedagógus volt: Gyányiné Székely Viola és Koháry Uzonka (tanfelügyeleti és pedagógusminősítési szakértő profilú mesterpedagógus fokozat), Székelyné Molnár Anikó (fejlesztő-támogató profilú mesterpedagógus fokozat).

Januártól Bagi Márta intézményvezető-helyettes szerezte meg a mesterpedagógus fokozatot. Ennek apropóján kérdeztük őt.

- *Mi kell ahhoz, hogy valaki megszerezze a mesterpedagógus fokozatot azon túl, hogy iskolai tevékenysége megfelel a minisztérium által előírt feltételeknek?*
- Elhivatottság, kitartás, alázat – hirtelen ez a három dolog jutott eszembe. Mindenképpen kell, hogy legyen egy olyan terület, amit a pedagógus magáénak érez, amit szeret, érdekl, szívesen foglalkozik vele. Talán már kicsit hobbinak is lehetne nevezni. Kell a munkához való alázat, hiszen sok-sok munkával jár már az is, hogy a mesterpedagógus fokozatba léphessen, majd utána a mesterprogram megvalósítása is sok többletfeladattal jár. Így kell a kitartás a munkához az első perctől kezdve.
- *Mi ösztönöz egy elfoglalt pedagógust, vezetőhelyettest arra, hogy vállalja a mesterpedagógus minősítési folyamattal járó rengeteg pluszfeladatot?*
- Ez egy új cél volt az életemben, melyet tudtam, hogy egyszer el szeretnék érni. Bizonyíték magamnak, hogy meg tudom csinálni, képes vagyok rá. Másrészt vezetőként ezzel is próbálom motiválni a kollégáimat, hogy ők is bátran jelentkezzenek pedagógusminősítésre a magasabb fokozat eléréseért. Ezeken kívül terveim szerint a mesterprogramom iskolánk, intézményünk számára is hasznos lesz.

Mesterpedagógusok

- Milyen területet választottál magadnak? Miért éppen ezt?

- A mérés-értékelés az a terület, ami nagyon kedves nekem az iskolai feladatok közül. Évek óta koordinálok, figyelemmel kísérem az intézményünkben zajló méréseket, követem/elkészítem a kiértékelésüket, próbálok belőle profitálni az intézménynek, a gyerekeknek. Ezért mesterprogramomat is mérés-értékelés területen írtam.

Fő tevékenységfókusz a programomnak: fejlesztő-innovátor tevékenység. Egyéb tevékenységfókusz: fejlesztő-támogató tevékenység.

- Milyen gyakorlati haszna lesz az iskola, a gyermekek számára az ötéves mesterpedagógus programod megvalósulásának?

- A programom egy olyan rendszer kidolgozását, bevezetését és alkalmazását jelenti 4-8. évfolyamon, amely személyre szabottan határozza meg a tanulók fejlesztendő területeit az országos kompetencia-, valamint készség- és képességméréseken elért eredményeik alapján. Reményeim szerint a tanulók kompetenciaméréseken elért eredményei nem fognak romlani, esetlegesen javulnak is. Ezáltal eredményeink (tanulóink kompetenciái, tudásuk) úgy változnak, hogy előbbre viszik majd az ő személyes boldogulásukat, intézményünk megítélését, helyét a többi intézmény sorában.

- Melyek azok a területek iskolánkban, amiről úgy érzed, hogy mesterszinten végzik a pedagógusok, és elképzelhető lenne abból mesterprogram írása?

- Szerintem a tehetséggondozás és a felzárkóztatás mindenképpen ezek a területek iskolánkban, nagy hangsúlyt kap mindkettő. A gyerekeknek van lehetőségük külön foglalkozásokra járni, illetve ezeket a tevékenységeket folyamatosan végzik a pedagógusok tanórákon és tanórán kívüli tevékenységek során egyaránt.

Ezen kívül véleményem szerint bátran írható mesterprogram egy már jól működő, bevált módszerből, technikából, programból, amit a pedagógus saját szemléletmódjára és személyiségére formált, dolgozott át, melynek pozitív hozadéka lehet diákjainkra és az intézményre nézve egyaránt.

- Egy pedagógus magatartásával, személyiségével példát mutat tanítványainak. Mit gondolsz, mit üzensz te a mesterpedagógusi fokozatod elérésével, mesterpedagógusi tevékenységeddel?

- Folyamatosan új célokat kell kitűzni magunk elé, melyeket kitartó munkával el is lehet érni. Soha nem szabad megelégednünk a kevéssel, a tőlünk telhető legtovábbra, legjobbra kell törekedni.

- Sok sikert kívánunk a programod megvalósításához.

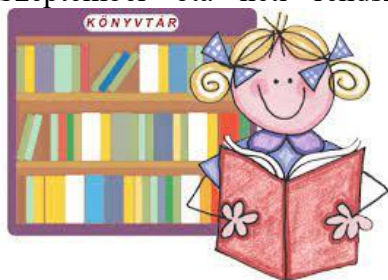

Papp Judit pedagógus

Vár a könyvtár!

Találkozások a könyvtárban

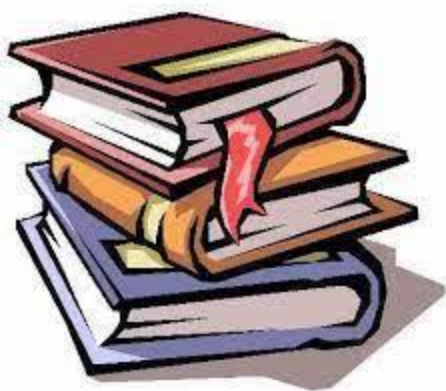
A Mesekuckó elnevezést már mindannyian jól ismeritek, akik itt kezdtétek az iskolás éveiteket. Lassan húsz éve, hogy ezzel a névvel várom mesés foglalkozásra az alsósokat. Szeptember óta heti rendszerességgel jönnek az alsó tagozatos csoportok délutáni foglalkozásra a könyvtárba. Szerdán a II. csoport, majd a harmadik bések, csütörtökön a másik napközis csoportba járó harmadikosok, pénteken az I. napközis csoport. A kisebbek az ebéd utáni szabadidőt töltik ilyenkor a könyvtárban, a harmadikosok pedig a délutáni tanulás után érkeznek.

A név nem változott, a megismert mesék és a módszerek viszont igazodnak változó világunkhoz, és hozzátok, Gyerekek!

Tizenévvvel ezelőtt egy-egy Mesekuckó foglalkozás másfél órás volt. Kötetlenebb délutáni napirend volt, hosszabban fenntartható figyelem és kitartóbb türelem jellemezte a gyerekeket. Volt időnk alkotni, kézműveskedni, teázni! Ma általában 40-50 percnyi idő jut a könyvtári foglalkozásra. Ez gyakran kevésnek bizonyul, néhány gyereknek viszont még erre az időre is nehéz a figyelmét a közös tevékenységen tartani.

A célom régen is és most is az, hogy minden gyerek jól érezze magát, örömmel hallgasson mesét, énekeljen, játsszon. Olyan légkört igyekszem teremteni, amiben mindenki bátran beszélhet, kérdezhet, ha valamit nem ért, vagy több információra van szüksége. Fontos szerepet kap még a mozgás, az érzékszervek, az érzékelés fejlesztése: nemcsak a hallás, de a látás, szaglás, tapintás is. Mindenféle formában keressük a kapcsolatot a minket körülölelő világgal, a négy elemmel: földdel, vízzel, tűzzel, levegővel. Ünnepekkor gyertyát gyújtunk, máskor egy-egy kavicsot, ásványt, termést, magvat adunk kézről kézre, s csodálunk meg. Előkerül a mesekendő, amely sokféle meseszereplőt rejteget, majd leterítve segít a képzelet szárnyalásában. A találós kérdések megfejtése, a mondókák tanulása, a mozgásos játékok, az éneklés mind-mind olyan tevékenységek, amelyek során ismerkedünk egymással,

önmagunkkal, megtanulunk kapcsolódni egymáshoz, s közben pedig megérkezünk a mesék kapujába. Azért írom többes szám első személyben, mert számomra is állandó tanulást jelent, hogyan változott az érdeklődési körötök a húsz évvel ezelőtti gyerekekhez képest, vagy akár csak az öt évvel idősebbekhez képest is. Több mindenre tudtok egyszerre figyelni! Most is nagyon sok a közölni valótok, sok minden érdekel benneteket, de kicsit talán mozgékonyabbak, türelmetlenebbek vagytok. Mégis, amikor elhangzik az „Egyszer volt, hol nem volt...” mágikus szófordulat, a legtöbb gyerek elcsendesedve várja, kikkel találkozik aznap a mesében, s milyen csodás események fognak történni.

Kipróbálunk új utakat is a meséhez: a BookrSuli számítógépes alkalmazást a harmadikosokkal kezdtük el megismerni. A könyvtárban elhelyezett 16 tablet biztosítja ehhez a technikai feltételt. A programban népmesék, kortárs mesék, versek, regények, ajánlott és kötelező olvasmányok is megtalálhatóak korosztályonként polcra rendezve. Olvashatjuk, vagy az olvasással egyidőben hallgathatjuk is a szövegeket, támogatva ezzel az olvasástanulást, gyakorlást. A szövegek után pedig játékos feladatokkal ellenőrizheti mindenki, mennyire értette meg az olvasottakat.

Sajnos a harmadik éve tartó pandémia miatt online megtartott könyvtári órák következtében a felső tagozatosok kissé elszoktak a könyvtártól. A megszokott Tündérolvasók szövegértő verseny sem indult az idei tanévben. Négy hetedikes olvasni szerető gyermek mégis részt vett egy online versenyben, mely során Szabó Magda: Abigél című regényét olvastuk el és dolgoztuk föl.

Január 22. a magyar kultúra napja alkalmából nemzeti értékeinkhez kapcsolódó feladatokkal, rejtvényekkel vártam a könyvtárban mind az alsó, mind a felső tagozatos gyerekeket. A feladatlapokat akár a könyvtárban, akár otthon, némi internetes vagy szülői segítséggel oldhatták meg az érdeklődők. Szép számmal jöttetek is: 59 tanuló, 109 feladatlapot oldott meg sikeresen. A megoldók között jutalmakat sorsolunk ki. A nagy érdeklődésre való tekintettel, ezentúl minden hónapban várni foglak benneteket hasonló feladványokkal.

Végül felhívom a figyelmeteket, hogy a Sári Gusztáv Általános Iskola és AMI könyvtára Facebook oldalának linkjét az iskola honlapján is elérhetitek (a könyvtári katalógus mellett). Találkozzunk személyesen a könyvtárban vagy az online térben, hogy a nagy találkozás az irodalommal megtörténhessen!

Papp Márta iskolai könyvtáros

Cserkészek és leventék

A múlt század első felében a levente és cserkész szó szorosan összekapcsolódott a fiatalság életével. A leventeservezetek az 1920-as évektől a második világháború végéig a katonai előképzés szervezetei voltak. Az iskolából kimaradt, 12-21 éves fiúkat nemzeti szellemű, katonai jellegű nevelésben részesítették. Minden településen voltak leventeservezetek, amelyek közösségi programokat is szerveztek. Egy rövid hír a *Szózat* című újság 1925. október 16-i számából:

„A Kabai Levente Egyesület táncmulatsága. A Kabai Levente Egyesület 1925. október 18-án, vasárnap este 7 órakor Kabán, a Somogyi vendéglőben műkedvelő előadással egybekötött táncmulatságot rendez.”

Egy másik, a *Népszava* 1925. május 6-án, szerző megjelölése nélkül megjelentett cikkében a kabai emberek döbbenetes szegénységéről olvashatunk. A szerző kitér arra is, hogy az általános iskolásoknak kötelező lett volna a Levente Egyesület gyakorlataira járniuk. Ha ezt nem tették meg, a szülőket szigorú megrovásban részesítették.

„Az emberekről rongyokban lóg le a ruha, a gyermekek nem tudnak iskolába járni. Nincs lábbelijük, amiben kimehetnének az utcára. Egész télen ott húzódnak meg a búboskemence körül. Józan, felvilágosodott emberek a kabaiak. Nagyon jól tudják, a dolgozó ember sorsára milyen fontos a tudás. De amellet a fájó érzés mellett, hogy gyermekeik nem járhatnak iskolába, rájuk zúdul az ezért való hatósági üldözés is. Kabán több mint 300 embert büntettek meg azért, mert gyermekeit nem járatta iskolába, vagy mert nem küldte a Levente Egyesület gyakorlataira.”

A cserkészmozgalom nemzetközi ifjúságnevelő mozgalom volt, mely legfőbb céljának a fiatalok testi, lelki, szellemi nevelését tekintette. Hazánkban a cserkészlet 1910-ben indult el, majd 1944-ben a nyilasok oszlatták fel. Egy időben az Úttörőszövetségbe olvadt be, majd 1989 után ismét megjelentek a cserkészek. A cserkészek igyekeztek a fiatalok számára szórakozási lehetőségeket is nyújtani. Egy cikk az *Egyetértés* című újság 1923. évi január 3-ai első számában arról számolt be, hogy Kabán a cserkészek Petőfi hazafisága előtt tisztelegve bemutatták a *Silvio kapitány* című, hazaszeretetről és az idegen elnyomás elleni tiltakozásról szóló művét. A *Silvio kapitány* Csontos Gyula és Fazekas Imre rendkívül népszerű, háromfelvonásos drámája volt az 1920-as években. A Trianon miatti magyar fájdalom, az erdélyi emberek elkeseredettsége volt benne érzékenyen megfogalmazva.

„Petőfi emlékének megünneplése Kabán. A kabai cserkész ifjúság szilveszteri estélyén műsoros Petőfi-estet rendeztek. Teljes egészében előadták a *Silvio kapitányt*, mely nagy sikert ért el. Silvio kapitányt Boda Béla református főgimnáziumi 8. osztályos tanuló játszotta teljes átérzéssel, jó alakítással. [Nagyszilágyi] Mária szerepét Bagi Rózsika játszotta, kinek művészi játéka frappánsul hatott. Elsőrendű alakítást nyújtottak még Boda Sándor a nagyúr [Nagyszilágyi Ferenc Mátyás erdélyi nemes] szerepében, s Hunyadi Margitka a nagyasszonyéban [Nagyszilágyiné]. Több zenedarabot adott elő a református főgimnázium zenekara. A műsoros estély után az ifjúság reggelig táncolt.”

Papp Judit pedagógus

Versenyeredmények

A területi online **Karacs informatikaversenyre** 9 iskola tanulói küldték el alkotásaikat (prezentációk). Különdíjat kapott Szentjóni Péter 8. c osztályos tanuló. Felkészítője: Kiss Éva pedagógus.

A Berettyóújfalvi József Attila Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola által **My Dream School** témában meghirdetett prezentációs angol nyelvi versenyén szép eredménnyel szerepeltek tanulóink:

1. helyezett: Szűcs Regina 7. b

2. helyezett: Fazekas Nóra 7. b

3. helyezett: Szoboszlai Sára 7. b

Mindhárom tanuló felkészítője: Dombi Zoltánné

A nádudvari **népművészeti, ifjúsági alkotói pályázaton** különdíjat kapott Kabály Judit 8. b és Szabó Réka Piroska 7. a osztályos tanuló. Felkészítő pedagógus: Varga Anita Piroska

Az **Éltes Mátyás Általános Iskola és Kollégium, EGYMI rajzpályázatára** („Együtt egymásért” címmel, a fogyatékkal élő emberek megértése, elfogadása, segítése céljából) 14 db alkotást küldött be az iskolánk Tóth Károlyné koordinálásával.

1. helyezett lett Szabó Nóra 4. a, 3. helyezett pedig Balog Edina Nikolett 8. a osztályos tanuló.

A **Bolyai Természettudományi Csapatverseny** körzeti verseny iskolai fordulójára február 3-án került sor, 7 csapat részvételével. Az eredmények a következők:

6. évfolyam:

24. hely Csapatnév: Ragadozók (Dede Szabolcs, Virág Kálmán Szabolcs, Lajos József Márk, Szántai Dorián Ferenc) Elért pontszám: 90 pont

26. hely Csapatnév: Énekesmadarak (Haja Zsanett, Szabó Barbara, Husi Tímea, Husi Kincső) 89 pont

7. évfolyam:

14. hely: Csapatnév: Hurkagyurkák (Erdei Erika, Fazekas Nóra, Szöllősi Mercédesz Hanna, Kovács Petra) 112 pont

20. hely: Csapatnév: A bolygó kincsei (Egri Hanna, Egri Ildikó, Fülöp Flóra, Szabó Réka Piroska) 104 pont

28. hely: Csapatnév: Kabai Meteoritok (Bene Árpád, Késmárki-Kodak András, Molnár Dániel, Sallak Adrián) 91 pont

32. hely: Csapatnév: Galaxis őrzői (Kis Gréta Anett, Almási Ágnes Nikolett, Tóth Erika Vivien, Papp Levente Dominik) 86 pont

8. évfolyam:

12. hely: Csapatnév: Agymenők (Asztalos Beatrix Erzsébet, Stefán Dóra, Bozsódi Petra Barbara, Kovács Bernadett Éva) 80 pont

Évfolyamonként az 1. és a 2. helyezett jut be az országos döntőbe körzetenként. Mi a Hunnia-Észak (Borsod-Abaúj-Zemplén, Hajdú-Bihar, Heves, Szabolcs-Szatmár-Bereg és Nógrád megye) körzethez tartozunk. Az idén először próbálkozott iskolánk ezzel a versennyel, és az eredmények szépnek tekinthetők, hiszen például a 7. évfolyamon 38 csapatból értük el a 14. helyezést a körzeti versenyen.

Különleges háziállatok

Ebben a számban ismét összegyűjtöttem nektek négy olyan különleges állatot, melyeket otthon is tarthattok.

1.) Degu: A degu eredetileg Dél-Amerikából származó rágcsáló. Testhossza a fark nélkül 15-25 cm, a kifejlett példányok nagyjából akkorák lesznek, mint egy patkány. Bundájuk felül barna, a hasuk krémszínű. Farkuk végén ecetszerű, bojtos rész található. Nagy fülük van, a hallásuk kitűnő, jól látnak a sötétben is. Legalkalmasabb lakóhely számukra a terrárium, mivel azt nem tudják szétrágni. Az is fontos, hogy legyen széna a terráriumukban. Társas lények, ezért semmiképp se tartsuk őket egyedül. Átlagéletkoruk a vadonban mindössze 1-2 év, a fogságban tartott egyedek élettartama körülbelül 4-6 év. Szeretik az almát, banánt, de figyeljünk oda, hogy ezekből ne adjunk nekik sokat, mert hajlamosak a cukorbetegségekre. Leginkább zöldségekkel etessük őket, kedvelik a karfiolt, kágyuborkát, sárgarépat és a salátát. A degu ára pár ezer forint körül mozog.

2.) Madagaszkári nappali gekkó: A nappali gekkók, ezek a csodálatos színezetű állatok

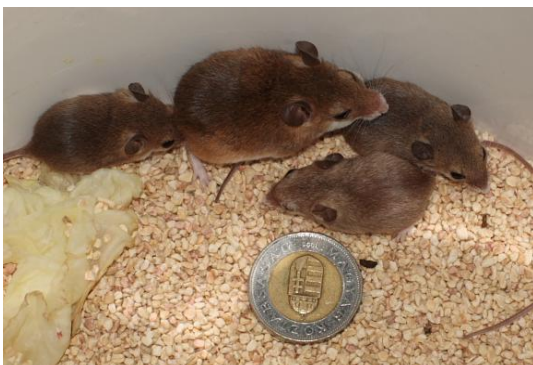
Madagaszkárról származnak. Átlagosan 20-25 cm-esre nőnek meg terráriumi körülmények között. A kaméleonokhoz hasonlóan meg tudják változtatni a színüket, de nem olyan nagy mértékben. Párban tartjuk őket, 60x40x60 cm-es terráriumban. A terrárium esőerdei berendezésű legyen. A páratartalom is fontos, ez 70-80% legyen átlagosan. Tücsökkel, szöcskével, sáskával, lisztukaccal táplálkoznak. Kedvenc eledelük: banánból készült pép, amit hasonló mennyiségű mézzel összekeverünk. Vitaminként ajánlott minden ízelt lábút a speciális porkeverékekben meghempergetni. A nappali gekkók körülbelül 15-20 ezer forintba kerülnek.

3.) Sisakos kaméleon: A sisakos kaméleonok Szaúd-Arábia dél-nyugati területein őshonosak. A sisakos kaméleonok a nagyobb testű kaméleonok közé tartoznak. Átlagos testhosszuk 25-45 cm. Érdekességük, hogy 360 fokban és egymástól függetlenül is tudják mozgatni a szemeiket és képesek megváltoztatni a színüket (kedélyállapotuktól függően). Általában 3-5 évig élnek a terráriumban. A terrárium kialakításánál fontos a megfelelő szellőzés, illetve melegítő lámpa és UVB lámpa a terrárium tetejére. A kaméleonok legfőképpen élő táplálékot esznek, mert ezek keltik fel az érdeklődésüket. Adhatunk nekik tücsköt, szöcskét, sáskát, házi legyet, és röpképtelen muslicát is. A sisakos kaméleon ára 15-től 45 ezer forintig is terjedhet.

4.) Afrikai törpeegér: Az afrikai törpeegerek a világ legkisebb rágcsálói, átlagosan 3-6 cm hosszúak. Hátuk aranybarna, hasuk krémszínű, de szürkésebb színváltozatban is megtalálhatóak. Fontos, hogy üvegterráriumban tartsuk őket, mivel a rácsok között kiférnek. A terrárium

80x50x50 cm-es legyen, az ideális hőmérséklet 20-25°C. A terrárium berendezésénél érdemes 10-20 cm vastagon almozni, olyan anyaggal, amelyben járatokat tudnak ásni. Rendkívül szociális állatok, ezért mindenképpen csoportosan tartsuk őket. Alapeledelül az apró magvak szolgálnak, az olajos magvakat viszont kerüljük. Fehérjetartalmuk miatt, adhatunk nekik tücsköt, sáskát, lisztukacot, akár főtt tojást is. Az afrikai törpeegér nagyjából 15-35 ezer forintba kerül.

Papp Gréta 6. b

Országok-városok

Olaszország

Olaszország számos jól ismert, befolyásos európai kultúra otthona volt, például az etruszkoké, a görögöké és a rómaiaké. Fővárosa, Róma történelmi világváros, mint az ókori Róma és a katolikus egyház bölcsője.

Velence: Különleges fekvése, lenyűgöző építészeti csodái, romantikus hangulata és világhírű karneválja egyszer az életben mindenki számára kötelezővé teszik az „Adria királynőjeként” becézett Velencét.

Firenze: Az Arno folyó partján végighúzódó, hosszú történelmi múltra visszatekintő város Toszkána régió székhelye és egyben kulturális központja. Az ókori rómaiak által létrehozott város a középkortól napjainkig fontos kereskedelmi és pénzügyi központnak számít. A „középkor

Athénja”-ként és az olasz reneszánsz bölcsőjeként számon tartott Firenze bővelkedik történelmi és művészettörténeti látnivalókban. Ezt bizonyítja, hogy a történelmi belvárost 1982-ben az UNESCO a Világörökség részévé nyilvánította, majd 1986-ban elnyerte az Európa Kulturális Fővárosa címet. A várost olyan hírességek neve fémjelzi, mint a Medici család, Amerigo Vespucci, Dante Alighieri, Francesco Petrarca, Sandro Botticelli, Michelangelo Buonarroti, Franco Zeffirelli, Guccio Gucci és még

számos tudós, felfedező, művész. Firenze a reneszánsz és az opera szülőhelye, a 13. századtól a 16. századig Európa legfontosabb városa volt.

Milánó: A legmodernebb város az országban: ha Róma a "régi", Milánó mindenképpen az "új". Kozmopolita, nyüzsgő város, elegáns, fényes üzletekkel, forgataggal. Remekül keveredik itt a régi a modernnel.

Nápoly: A világ egyik legrégebbi, ma is lakott városa, kb. Kr.e. 680 óta megszakítás nélkül élnek itt emberek. Számos történelmi műemlékének köszönhetően Nápolyt "élő múzeumnak" is nevezik. Nápoly a pizza szülőföldje, a világ legelső pizzériája, az 1830-ban megnyitott Antica Pizzeria Port'Alba még ma is működik a Via Port'Alba 18. cím alatt.

Virág Kálmán Szabolcs 6. a

Dominikai élmények

November végén, december elején egy igazán egzotikus helyszínen, Dominikán töltött el Hodosiné Szögedi Katalin tanár néni két hetet. Szeretnénk, ha megosztaná velünk élményeit, tapasztalatait, mert nem valószínű, hogy sokan eljutunk ebbe a távoli országba.

- Hol található pontosan ez az ország?

- Közép-Amerika egyik országa, amelyet a Karib-tenger és az Atlanti-óceán ölel körbe.

- Pálmafák, homokos tengerpart, napsütés. Ennyiből áll Dominika?

- A világ egyik legszebb tengerpartja található itt, hófehér homok és égszínkék tenger. Növény- és állatvilága is egzotikus. A flamingó a

pálmafák alatt megszokott és természetes látvány. Jelentős a kávé- és kakaóültetvény, amelynek kedvez a trópusi éghajlat. Dominika északi részén jellemzőek a hegyláncok vízesésekkel.

- Mennyire más az ottani életforma, mint a mienk?

- Az itt élő emberek nem sietnek, nyugodtak, segítőkészek. Nagyon alacsony a napi keresetük, sok a vendégmunkás. A jobb módú gyerekek magániskolákba járnak, ahol rendszeren tanulnak. Az állami iskolákban maximum írni, olvasni, számolni tanulnak meg a gyerekek, és csak néhány évig tanulnak, ezután dolgoznak. Érdekesség, hogy 17

éves korban alanyi jogon jár a jogosítvány.

- Két hét nem is olyan hosszú egy másik kultúra megismeréséhez. Mi az, ami az ottani kultúrából megfogta Kata nénit?

- Ami igazán megfogott, az a felejthetetlen látvány és az emberek nyugodtsága.

- Milyen speciális ételeik, italaik vannak? Kata néninek ízlettek-e ezek?

- Az ételek, italok ugyanolyanok, mint itthon, bár az ottani gyümölcsök sokkal ízletesebbek.

- Mivel telt az idő két alatt? Mit tudtak Kata néniék csinálni, amikor például zuhogott az eső?

- Kevés a program Dominikán. Kirándultunk a Karib-tengeren, úsztunk a delfinekkal a rezervátumban, és voltunk búvárkodni, ahol korallokat figyelhettünk meg.

- Dominikán a hivatalos nyelv a spanyol. Kata néniék

milyen nyelven kommunikáltak?

- Mindenki beszél egy kicsit angolul Dominikán, így meg tudtuk értetni magunkat.

- Látták-e Kata néniék az exatlon pályát Dominikán?

- A Karib-tengeren láhattuk a 2022-es exatlon pályát, de nagyobb élmény lett volna, ha ki is próbálhatjuk.

- Köszönjük, hogy megosztotta velünk Kata néni az élményeit!

A Finnország, az ezer tó országa

Fővárosa: Helsinki

Szomszédos országok: Norvégia, Oroszország, Svédország

Népessége: 5 501 043 fő

Nagyobb városai: Rovaniemi, Turku, Tampere, Oulu

Egy felmérés szerint itt élnek a legboldogabb emberek.

Érdekességek Finnországról:

- A gyerekeket taxi viszi és hozza az iskolából, ráadásul ingyen. Egy törvényi határozat szerint, ha az iskola több mint 2,5 kilométerre van a gyermek otthonától, az önkormányzatnak saját költségen kell taxit biztosítania, ami hozza és viszi a gyermeket az iskolába.
- Egyes kutatások szerint a finnországi csapvíz közel százszor kevesebb baktériumot tartalmaz, mint a palackozott víz. Ezért a finn emberek palackozott víz helyett csapvizet isznak. A víz tisztasága a többlépcsős víztisztító rendszerüknek köszönhető.

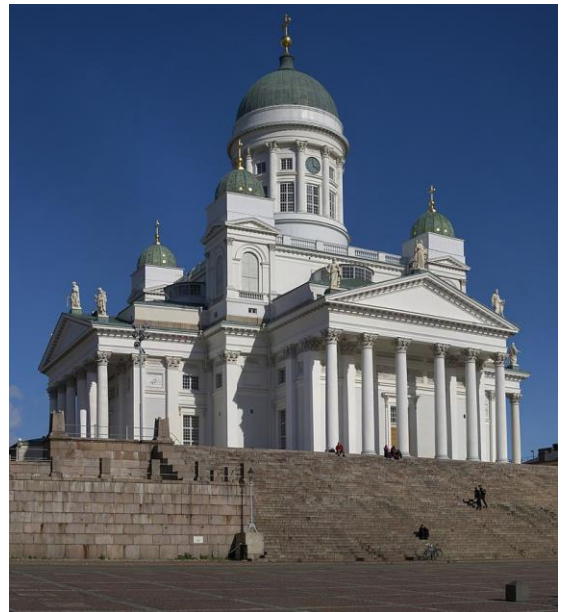

Finnország zászlaja:

Az ország zászlóját a dán zászló mintájára tervezték. Egyes források azonban a zászlót svéd eredetűnek tartják, mert Finnország a 12. századtól 1809-ig Svédország része volt.

Lajos József Márk 6. a

Mit nézzünk meg Finnországban?

- az északi fényt
- a Lemmenjoki Nemzeti Parkot
- az Archipelago Nemzeti Parkot
- városai közül Helsinkit, Oulut, Tampere-t, Turkut, Vaasát
- a Saimaa-tavat

Tudod-e, hogy a finnek a rokonaink?

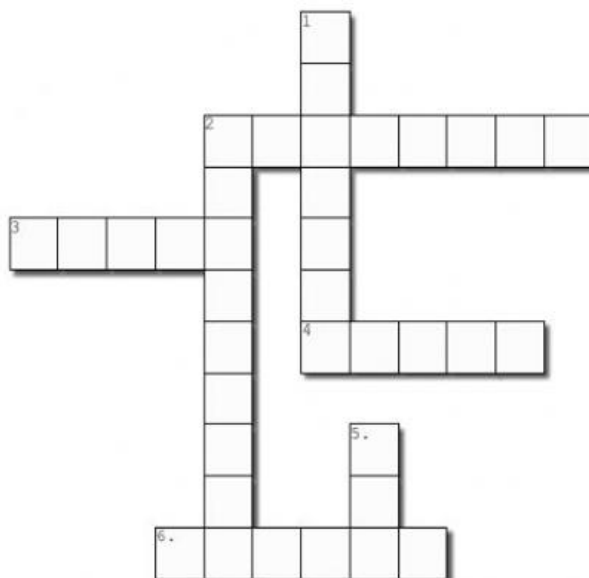
A finnek az urali nyelvcsalád finnugor ágába tartoznak, így a magyaroknak nyelvrokonai. Sokat idézik ezt a sok hasonlóságot mutató finn-magyar mondatpárt a rokonság bizonyítására: *Elävä kala ui veden alla.* - Eleven hal úszik a víz alatt.

Fejtörők

Műveltségi teszt: irodalom, nyelvtan

1. Kinek a felesége volt Tanner Ilona költőnő? a / Kazinczy Ferenc b / Babits Mihály c / Ady Endre 	2. Hogy hívták Petőfi Sándor egyetlen gyermekét? a / Petőfi Julianna b / Petőfi Etelke c / Petőfi Zoltán
3. Mikor született Babits Mihály? a / 1960. január 15. b / 1850. január 10. c / 1883. november 26.	4. Mit jelent a következő idegen szó: penetráció? a / behatolás, áthatolás b / törlés az anyakönyvből c / alázatos

Fejtsd meg az alábbi matematikai rejtvényt a körről!

Vízszintes:

2. A középponttól egyenlő távolságra lévő pontok alkotják.
3. A kör középpontját és a körív egy pontját összekötő egyenes.
4. A körvonal tetszőleges hosszúságú szakasza.
6. A leghosszabb húr.

Függőleges:

1. A kör egy része, amelyet két sugár és egy körív határol.
2. Olyan területe a körnek, amit egy körív és két sugár határol.
5. A körív 2 pontját összekötő szakasz.

Megfejtések a 4. oldalon.

Gyűjtötte: Erdei Erika 7. b

Kiadja: Sári Gusztáv Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Felelős kiadó: Gyányiné Székely Viola intézményvezető

Felelős szerkesztő: Papp Judit

Olvasószerkesztő: Papp Márta

Szerkesztők: az iskolaújság szakkör tagjai